



EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

Brüssel, 26. aprill 2018
(OR. en)

2016/0381 (COD)

PE-CONS 4/18

ENER 36
ENV 56
TRANS 46
ECOFIN 76
RECH 37
IA 34
CODEC 123

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
DIREKTIIV (EL) 2018/...,**

...

**millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja
direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 194 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 246, 28.7.2017, lk 48.

² ELT C 342, 12.10.2017, lk 119.

³ Euroopa Parlamendi 17. aprilli 2018. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit on võtnud kohustuse luua säästlik, konkurentsivõimeline, turvaline ja vähese CO₂-heitega energiasüsteem. Liit on võtnud energialiidu ning aastani 2030 seatud energia- ja kliimapoliitika raamistikuga nõudliku kohustuse vähendada veelgi kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 40 % võrra 1990. aasta tasemega võrreldes, suurendada tarbitava taastuvenergia osakaalu, et saavutada liidu tasandi ambitsioonidega kooskõlas olev energiasääst ning suurendada Euroopa energiajulgeolekut, konkurentsivõimet ja säästlikkust.
- (2) Nende eesmärkide saavutamiseks hõlmab liidu energiatõhusust käsitlevate õigusaktide läbivaatamine 2016. aastal liidu 2030. aastaks seatud energiatõhususe eesmärgi ümberhindamist, nagu Euroopa Ülemkogu 2014. aastal nõudis, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL¹ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL² kõige olulisemate sätete läbivaatamist ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfonde ning Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) hõlmava soodsama rahastamisraamistiku tugevdamist, millega kokkuvõttes parandatakse turul energiatõhususse tehtavate investeeringute rahastamise tingimusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

- (3) Direktiivi 2010/31/EL kohaselt peab komisjon vaatama nimetatud direktiivi läbi 1. jaanuariks 2017, pidades silmas nimetatud direktiivi kohaldamisel saadud kogemusi ja tehtud edusamme, ning vajaduse korral tegema ettepanekuid.
- (4) Komisjon astus selleks läbivaatamiseks valmistumisel rea samme, et koguda tõendeid selle kohta, kuidas direktiivi 2010/31/EL on liikmesriikides rakendatud, keskendudes sellele, millised sätted toimivad ja mida saaks parendada.
- (5) Lävivaatamise tulemustest ja komisjoni mõjuhinnangust nähtub, et on vaja teha rida muudatusi, et direktiivi 2010/31/EL kehtivaid sätteid tõhustada ja seda teatavates aspektides lihtsustada.

- (6) Liit on võtnud kohustuse luua 2050. aastaks säästlik, konkurentsivõimeline, turvaline ja vähese CO₂-heitega energiasüsteem. Selle eesmärgini jõudmiseks vajavad liikmesriigid ja investorid meetmeid, et saavutada pikaajalised kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid ja vähendada aastaks 2050 hoonefondi CO₂-heidet, mille arvele langeb ligikaudu 36 % kõikidest liidu CO₂ heitkogustest. Liikmesriigid peaksid püüdlema kulutasuva tasakaalu poole energiavarustuse CO₂ heitkoguste vähendamise ja energia lõpptarbimise vähendamise vahel. Selleks vajavad liikmesriigid ja investorid oma poliitika ja investeerimisotsuste suunamiseks selget nägemust, mis hõlmab riiklike energiatõhususe parandamise esialgseid vahe-eesmärke ja meetmeid, et saavutada lühiajalise perioodi (2030. aastaks täidetavad), keskpika perioodi (2040. aastaks täidetavad) ja pikaajalise perioodi (2050. aastaks täidetavad) eesmärgid. Neid eesmärke silmas pidades ja võttes arvesse liidu üldisi energiatõhususe eesmärke on väga oluline, et liikmesriigid määraksid kindlaks oma pikaajalise renoveerimisstrateegia oodatava tulemuse ja jälgiks arengut, määrates kindlaks riigisiseseid edunäitajad, mis vastavad riiklikele tingimustele ja arengule.
- (7) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgu järel sõlmitud 2015. aasta Pariisi kliimakokkulepe toetab liidu jõupingutusi vähendada oma hoonefondi CO₂-heidet. Võttes arvesse asjaolu, et peaaegu 50 % liidu energia lõpptarbimisest kasutatakse kütmiseks ja jahutamiseks, millest 80 % kasutatakse omakorda hoonetes, on liidu energia- ja kliimaeesmärkide saavutamine tihedalt seotud jõupingutustega, mida liit teeb oma hoonefondi renoveerimiseks, pidades esmatähtsaks energiatõhusust, järgides energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtet ning kaaludes taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu.

- (8) Direktiivi 2012/27/EL sätteid pikaajaliste renoveerimisstrateegiate kohta tuleks üle viia direktiivi 2010/31/EL, millesse need sobituvad paremini. Liikmesriigid peaksid saama kasutada oma pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid selleks, et tegeleda tuleohutuse ja tugeva seismilisusega seotud riskidega, mis mõjutavad energiatõhusat renoveerimist ja hoonete eluiga.
- (9) Selleks et saavutada suure energiatõhususega ja vähese CO₂-heitega hoonefond ning tagada, et pikaajaliste renoveerimisstrateegiatega tuleks saavutada vajalikud edusammud olemasolevate hoonete ümberehitamisel liginullenergiahooneteks, eelkõige arvukamate täielike renoveerimistega, peaksid liikmesriigid andma selged suunised ja kavandama mõõdetavad ja sihipärased meetmed ning edendama võrdset juurdepääsu rahastamisele, sealhulgas riigi hoonefondi halvimate tõhususnäitajatega segmenti osas, tarbijate jaoks, kellel on raskusi energia eest tasumisega, sotsiaaleluruumide ning selliste leibkondade jaoks, kelle probleemiks on omaniku ja üürniku huvide lahknemine, ning võtma samal ajal arvesse taskukohasust. Selleks et veelgi toetada vajalikke parendusi liikmesriikide üürihoonefondis, peaksid liikmesriigid kaaluma niisuguste nõuete kehtestamist või jätkuvat kohaldamist, mille kohaselt peab üürikinnisvara vastama energiamärgise kohaselt teatavale energiatõhususe tasemele.

- (10) Liidu energiatõhususe eesmärkide kulutasuvaks saavutamiseks peaks renoveerimise keskmine määr komisjoni mõjuhinna kohaselt olema 3 % aastas. Võttes arvesse, et iga täiendav 1 % energiasäästu vähendab imporditava gaasi kogust 2,6 %, on selged eesmärgid olemasoleva hoonefondi renoveerimiseks väga olulised. Seega aitaksid jõupingutused hoonete energiatõhususe suurendamiseks aktiivselt kaasa liidu energiasõltumatusele ning lisaks on neil suur potentsiaal luua liidus töökohti, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks. Sellega seoses peaksid liikmesriigid võtma arvesse vajadust selge seose järele oma pikaajaliste renoveerimisstrateegiate ning selliste asjakohaste algatuste vahel, mille eesmärk on edendada oskuste arendamist ja haridust ehitussektoris ja energiatõhususe sektoris.
- (11) Kooskõlas liikmesriikide poolt kindlaksmääratud kriteeriumidega tuleks võtta arvesse energiaostuvõimetuse leevendamise vajadust. Oma renoveerimisstrateegiates energiaostuvõimetuse leevendamisele kaasa aitavate riiklike meetmete kehtestamisel on liikmesriikidel õigus kindlaks määrata, mida nad peavad asjakohasteks meetmeteks.
- (12) Oma pikaajalistes renoveerimisstrateegiates ning tegevuste ja meetmete kavandamisel võiksid liikmesriigid kasutada selliseid põhimõtteid nagu otsustav hetk hoone olelusringis, milleks on näiteks kulutasuvuse või mingi häire seisukohast sobiv aeg, et hoonet energiatõhususe parandamiseks renoveerida.

- (13) Maailma Terviseorganisatsiooni 2009. aasta suunistes on siseõhu kvaliteediga seoses ette nähtud, et paremate tõhususnäitajatega hoonetes on kasutajatele tagatud suurem mugavus ja heaolu, samuti parem tervis. Külmasildade, ebapiisava isolatsiooni ja õhu planeerimata liikumisteede tõttu võib pinnatemperatuur langeda alla õhu kastepunkti ja tekkida niiskus. Seetõttu on oluline tagada hoone, sealhulgas rõdude, akende, katuste, seinte, uste ja põrandate täielik ja ühtlane isolatsioon, ning erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et temperatuur hoone mis tahes sisepinnal ei langeks alla kastepunkti temperatuuri.
- (14) Liikmesriigid peaksid toetama olemasolevate hoonete energiatõhususe suurendamist, millega aidatakse kaasa tervisliku sisekeskkonna saavutamisele, sealhulgas asbesti ja muude kahjulike ainete kõrvaldamisega, vältides kahjulike ainete ebaseaduslikku kõrvaldamist ning lihtsustades kehtivate õigusaktide, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2009/148/EÜ¹ ja (EL) 2016/2284² järgimist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/148/EÜ töötajate kaitsmise kohta asbestiga kokkupuutest tulenevate ohtude eest tööl (ELT L 330, 16.12.2009, lk 28).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ (ELT L 344, 17.12.2016, lk 1).

- (15) Oluline on tagada, et meetmed, mille eesmärk on parandada hoonete energiatõhusust, ei keskenduks ainult hoone välispiirdele, vaid hõlmaks kõiki hoone asjakohaseid ehitusdetalle ja tehnosüsteeme, näiteks passiivelemente, mis on seotud passiivtehnoloogiaga, mille eesmärk on vähendada energiavajadust kütmisel või jahutamisel ning energiatarbimist valgustuse ja ventileerimise puhul ning parandada seeläbi soojus- ja visuaalset mugavust.
- (16) Riikide pikaajalistes renoveerimisstrateegiates peaksid kesksel kohal olema finantsmehhanismid ja -stiimulid ning finantseerimisasutuste kaasamine hoonete renoveerimisel energiatõhususe parandamiseks, ja neid tuleks liikmesriikides aktiivselt edendada. Sellised meetmed peaksid hõlmama energiatõhusate hüpoteeklaenude andmise soodustamist hoonete energiatõhusust parandavate sertifitseeritud renoveerimiste jaoks, avaliku sektori investeeringute soodustamist energiatõhusasse hoonefondi, näiteks avaliku ja erasektori partnerluse või vabatahtlike energiatõhususe lepingute kaudu, investeeringute arvatavate riskide vähendamist, tarbijatele selliste kättesaadavate ja läbipaistvate nõustamis- ja abivahendite pakkumist, nagu integreeritud teenuse kontaktpunktid energiatõhusamaks renoveerimiseks, samuti selliste muude meetmete ja algatuste rakendamist, millele osutatakse komisjoni arukate hoonete aruka rahastamise algatuses.
- (17) Looduspõhised lahendused, näiteks hästi läbimõeldud haljastus ning murukatused ja -seinad, mis pakuvad hoonetele isolatsiooni ja varju, aitavad vähendada energianõudlust, vähendades vajadust kütmise ja jahutamise järele ning parandades hoone energiatõhusust.

- (18) Ergutada tuleks niisuguste teadusuuringute ja katsete tegemist, mis on seotud uute lahendustega, mille eesmärk on parandada ajalooliste hoonete ja rajatiste energiatõhusust – samal ajal kultuuripärandit kaitstes ja säilitades.
- (19) Uute hoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul peaksid liikmesriigid soodustama alternatiivsete suure tõhususega süsteemide kasutuselevõttu, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav, võttes koostöös riigisiseste ohutusnormidega arvesse ka siseruumide tervislikke kliimatingimusi, tuleohutust ning tugeva seismilisusega seotud riske.
- (20) Energiatõhususe poliitika eesmärkide saavutamiseks hoonete puhul tuleks energiamärgistega seotud läbipaistvuse suurendamiseks tagada, et nii sertifitseerimise kui ka energiatõhususe miinimumnõuete puhul on sätestatud kõik arvutusteks vajalikud näitajad ja neid kasutatakse järjepidevalt. Liikmesriigid peaksid võtma asjakohased meetmed, millega tagatakse näiteks, et hoones paikneva paigaldatud, asendatud või uuendatud kütte-, kliima- või vee soojendamise tehnosüsteemi tõhusus on hoone sertifitseerimise ja nõuetekohasuse kontrollimise huvides dokumenteeritud.
- (21) Tuleks kaaluda olemasolevatesse hoonetesse niisuguste isereguleerivate seadmete paigaldamist, mis reguleerivad temperatuuri taset igas ruumis eraldi või, kui see on põhjendatud, hoone osa kindlaksmääratud köetaval alal, kui see on majanduslikult teostatav, näiteks juhul, kui nende maksumus moodustab vähem kui 10 % asendatavate soojusgeneraatorite üldmaksumusest.

- (22) Innovatsioon ja uued tehnilised lahendused loovad ka võimaluse toetada hoonete kaudu CO₂ heitkoguste vähendamist majanduses tervikuna, sealhulgas transpordisektoris. Näiteks saab hoonete kaudu aidata kaasa elektrisõidukite nutilaadimiseks vajaliku taristu väljakujunemisele ja samuti võimaldada liikmesriikidel kasutada autoakusid soovi korral energiaallikana.
- (23) Kombineerituna taastuvatest allikatest pärit elektri suurema osakaaluga toodavad elektrisõidukid vähem CO₂ heiteid, mis toob kaasa parema õhukvaliteedi. Elektrisõidukid on oluline tegur üleminekul puhtale energiale, mis põhineb energiatõhususe meetmetel, alternatiivsetel kütustel, taastuenergiail ja energia paindliku haldamise innovatiivsetel lahendustel. Ehitusnormide mõju saab tõhusalt võimendada, kehtestades sihipäraseid nõuded, et toetada laadimistaristu kasutuselevõttu elu- ja mitteeluhoonete parklates. Liikmesriigid peaksid samuti nägema ette meetmed laadimistaristu kasutuselevõtu lihtsustamiseks, et kõrvaldada sellised takistused nagu huvide lahknemine ja haldusraskused, millega üksikisikust omanikud kokku puutuvad, kui nad soovivad oma parkimiskohta laadimispunkti paigaldada.

- (24) Juhtmetaristuga luuakse õiged tingimused laadimispunktide kiireks kasutuselevõtuks juhul, kui see on vajalik ja seal, kus see on vajalik. Liikmesriigid peaksid seetõttu tagama elektritranspordi tasakaalustatud ja kulutasuva arendamise. Eelkõige peaks elektritaristuga seonduvale olulisele renkonstrueerimisele järgnema asjakohase juhtmetaristu kasutuselevõtmine. Rakendades elektritranspordi nõudeid riigisisestes õigusaktides peaksid liikmesriigid võtma nõuetekohaselt arvesse võimalikke erinevaid tingimusi, nagu hoonete ja nendega külgnevate parklate omandiõigus, avalike parklate käitamine eraettevõtjate poolt ning hoonete toimimine nii eluhoonete kui ka mitteeluhoonetena.
- (25) Juba valmis kättesaadav taristu vähendab laadimispunkti paigaldamise kulusid üksikisikust omanike jaoks ja tagab elektrisõidukite kasutajatele juurdepääsu laadimispunktile. Liidu tasandi elektritranspordi nõuete sätestamine parklakohtade eelseadmestamise ja laadimispunktide paigaldamise kohta on lähitulevikus tõhus viis elektrisõidukite kasutamise edendamiseks, võimaldades keskpikas ja pikas perspektiivis edasist arengut väiksemate kuludega.
- (26) Kui liikmesriigid kehtestavad alates 2025. aastast kehtima hakkavad nõuded minimaalse arvu laadimispunktide paigaldamise kohta rohkem kui kahekümne parkimiskohaga mitteeluhoonetesse, peaksid nad laadimispunktide proportsionaalse ja asjakohase kasutuselevõtu tagamiseks võtma arvesse asjakohaseid riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke tingimusi, samuti võimalikke erinevaid vajadusi ja olusid lähtuvalt piirkonnast, hoonetüübist, ühistranspordi kättesaadavusest ja muudest asjakohastest kriteeriumidest.

- (27) Mõnes eriliselt haavatavas geograafilises piirkonnas võib elektritranspordi nõuete täitmisel siiski esineda spetsiifilisi raskusi. See võib puudutada Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 349 kohaseid äärepoolseimaid piirkondi seoses nende kauguse, saarelise asendi, väikese pindala, raskete looduslike olude ja ilmastikutingimustega, samuti üliväikesi eraldatud võrke, mille elektrivõrk võib vajada arendamist, et tulla edaspidi toime kohaliku transpordi elektrifitseerimisega. Sellistel juhtudel peaks liikmesriikidel olema lubatud elektritranspordi nõudeid mitte kohaldada. Vaatamata sellele erandile võib transpordi elektrifitseerimine olla võimas vahend, et lahendada õhukvaliteedi või varustuskindluse probleeme, millega nendes piirkondades ja võrkudes sageli kokku puututakse.
- (28) Käesolevas direktiivis sätestatud ja direktiivi 2010/31/EL muudatusettepanekutes ette nähtud elektritranspordi taristu nõuete kohaldamisel peaksid liikmesriigid kaaluma tervikliku ja sidusa linnaplaneerimise vajalikkust, samuti alternatiivsete, ohutute ja säästvate transpordiliikide ning neid toetavate taristute edendamist, tagades näiteks sihtotstarbelise parkimistaristu elektrijalgratastele ja piiratud liikumisvõimega isikute sõidukitele.

- (29) Digitaalse ühtse turu ja energialiidu tegevuskavad tuleks omavahel kooskõlla viia ja need peaksid teenima ühiseid eesmärke. Energiasüsteemi digiteerimine muudab kiiresti energiamaastikku alates taastuvenergia lõimimisest kuni nutivõrkude ja nutivalmis hooneteni. Ehitussektori digiteerimist silmas pidades on liidu ühenduvuse eesmärgid ja kõrgjõudlusega sidevõrkude kasutuselevõtu eesmärgid tähtsad arukate kodude ja hästi ühendatud kogukondade loomise jaoks. Nutivalmis süsteemide ja digilahenduste edendamiseks tehiskeskkonnas tuleks ette näha sihtotstarbelised stiimulid. See pakub uusi energiasäästu saavutamise võimalusi, andes tarbijatele täpsemat teavet nende tarbimisharjumuste kohta ja võimaldades süsteemihalduril võrku tõhusamalt hallata.
- (30) Nutivalmiduse näitajat tuleks kasutada selleks, et mõõta hoone suutlikkust kasutada info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ja elektroonilisi süsteeme, et kohandada hoone toimimine kasutaja ja elektrivõrgu vajadustele ning parandada hoonete energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid. Nutivalmiduse näitaja peaks suurendama hoonete omanike ja kasutajate teadlikkust hoone tehnosüsteemide elektroonilise seire ja hooneautomaatika väärtusest ning andma hoone kasutajatele kindluse seoses asjaomasest uuest tõhustatud funktsionaalsusest tuleneva tegeliku säästuga. Hoonete nutivalmiduse hindamise kava kasutamine peaks liikmesriikidele olema vabatahtlik.

- (31) Direktiivi 2010/31/EL tehnika arenguga kohandamiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada nimetatud direktiivi, määratledes nutivalmiduse näitaja ja kehtestades meetodika selle arvutamiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (32) Et tagada direktiivi 2010/31/EL, nagu seda on muudetud käesoleva direktiiviga, ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava üksikasjadega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011².

¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (33) Energiatõhususega seotud finantsmeetmete parima kasutamise tagamiseks hoonete renoveerimisel peaks need olema seotud renoveerimistööde kvaliteediga, võttes arvesse kavandatud või saavutatud energiasäästu. Need meetmed peaks seetõttu olema seotud renoveerimiseks kasutatud seadmete või materjali vastupidavusega ning paigaldaja sertifitseerimis- või kvalifikatsioonitasemega, energiaauditi või sellise renoveerimisega saavutatud parendustega, mida tuleks hinnata enne ja pärast renoveerimist antud energiamärgiste võrdlemise teel, standardväärtusi kasutades või mõne muu läbipaistva ja proportsionaalse meetodi abil.
- (34) Praegusi sõltumatuid energiamärgiste kontrollimise süsteeme võib kasutada nõuetekohasuse kontrollimiseks ja neid tuleks tõhustada, et tagada energiamärgiste kvaliteet. Kui sõltumatuid energiamärgiste kontrollimise süsteeme täiendatakse vabatahtliku andmebaasiga, mis läheb kaugemale käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2010/31/EL nõuetest, võib seda kasutada nõuetekohasuse kontrollimiseks ja piirkonna või riigi hoonefondi kohta statistiliste andmete saamiseks. Hoonefondi kohta on vaja kvaliteetseid andmeid ja neid on osaliselt võimalik koguda andmebaaside kaudu, mida praegu peaaegu kõik liikmesriigid loovad ja haldavad seoses energiamärgistega.

- (35) Komisjoni mõjuhindangus leiti, et kütte- ja kliimasüsteemide ülevaatus käsitlevad sätted ei ole tõhusad, kuna need ei võimalda piisavalt tagada kõnealuste tehnosüsteemide algset ja jätkuvat töökindlust. Praegu ei kaaluta piisavalt isegi odavate ja väga lühikese tasuvusajaga energiatõhusate tehniliste lahenduste kasutamist, näiteks küttesüsteemi hüdraulilist tasakaalustamist või termostaatiliste reguleerventiilide paigaldamist või asendamist. Ülevaatusi käsitlevaid sätteid tuleks muuta, et tagada ülevaatusete parem tulemus. Kõnealustes muudatustes tuleks keskenduda keskküttesüsteemide ja kliimaseadmete ülevaatusetele, samuti juhul, kui nad on kombineeritud ventilatsioonisüsteemidega. Kõnealustest muudatustest tuleks jätta välja väikesed küttesüsteemid, nagu elektrikütteseadmed ja puuküttega ahjud, kui nende puhul ei ületata direktiivi 2010/31/EL kohaseid künniseid, mille korral on ülevaatusete tegemine nõutav.
- (36) Ülevaatusi tehes ja hoone energiatõhususe kavandatud parandamise saavutamiseks tegelikkuses peaks eesmärgiks seadma küttesüsteemide, kliimaseadmete ja ventilatsioonisüsteemide tegeliku energiatõhususe parandamise reaalses oludes. Selliste süsteemide tegelik tõhusus sõltub energia kogusest, mida kasutatakse dünaamiliselt muutuvates tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes. Sellistes tingimustes kasutatakse tavaliselt vaid osa nominaalvõimsusest ning seetõttu peaks küttesüsteemide, kliimaseadmete ja ventilatsioonisüsteemide ülevaatus hõlmama hinnangut seadmete asjaomase suutlikkuse kohta parandada süsteemi tõhusust muutuvates tingimustes, näiteks osalise koormusega töötamise tingimustes.

- (37) On leitud, et ülevaatus asendavad eelkõige suurte süsteemide puhul tõhusalt hoone tehnosüsteemide elektrooniline seire ja hooneautomaatika, ning neil on suur potentsiaal pakkuda kulutasuvat ja märkimisväärset energiasäästu nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele. Selliste seadmete paigaldamist tuleks käsitada ülevaatuses kõige kulutasuvama alternatiivina suurte mitteeluhoonete ja piisava suurusega korterelamute puhul, kus nende tasuvusaeg on lühem kui kolm aastat, kuna need võimaldavad tegutseda esitatud teabe põhjal, tagades seeläbi aja jooksul energiasäästu. Väikeste süsteemide puhul peaks paigaldaja tehtav süsteemi tõhususe dokumenteerimine hõlbustama hoone kõikide tehnosüsteemide suhtes kehtestatud miinimumnõuetele vastavuse kontrollimist.
- (38) Praegu liikmesriikidele ette nähtud võimalus rakendada nõustamisel põhinevaid meetmeid alternatiivina küttesüsteemide, kliimaseadmete, kombineeritud kütte ja ventilatsioonisüsteemide ning kombineeritud kliimaseadmete ja ventilatsioonisüsteemide ülevaatusel, on vaja alles jätta, tingimusel et komisjonile esitatavas aruandes tõendatakse, et nende üldine mõju on samaväärne enne kõnealuste meetmete kohaldamist tehtud ülevaatuses mõjuga.

- (39) Küttesüsteemide ja kliimaseadmete korrapärase ülevaatuskorra rakendamine vastavalt direktiivile 2010/31/EL hõlmas märkimisväärseid haldus- ja finantsinvesteeringuid liikmesriikide ja erasektori poolt, sealhulgas ekspertide koolitamist ja akrediteerimist, kvaliteedi tagamist ja kontrolli ning ülevaatuskulusid. Liikmesriigid, kes on võtnud vajalikud meetmed korrapärase ülevaatusete tegemiseks ning rakendanud tõhusa ülevaatuskorra, võivad pidada asjakohaseks selle korra kasutamist jätkata, sealhulgas väiksemate küttesüsteemide ja kliimaseadmete puhul. Sellistel juhtudel ei peaks liikmesriigid olema kohustatud komisjoni nendest karmimatest nõuetest teavitama.
- (40) Ilma et see piiraks liikmesriikide valikuvõimalust kohaldada Euroopa Standardikomitee (CEN) poolt komisjoni volituse M/480 alusel välja töötatud hoonete energiatõhususe standardeid, oleks nimetatud standardite tunnustamisel ja edendamisel liikmesriikides positiivne mõju käesoleva direktiiviga muudetud direktiivi 2010/31/EL läbivaatamisele.

- (41) Liginullenergiahooneid käsitlevas komisjoni soovitus (EL) 2016/1318¹ on kirjeldatud, kuidas direktiivi 2010/31/EL rakendamisega on võimalik ühel ajal tagada nii hoonefondi ümberehitamine kui ka liikumine kestlikuma energiavarustuse suunas, mis ühtlasi toetab kütte- ja jahutusstrateegiat. Asjakohase rakendamise tagamiseks tuleks hoonete energiatõhususe arvutamise üldist raamistikku ajakohastada ja toetada hoone välispiirde energiatõhususe suurendamist, toetudes komisjoni volituse M/480 alusel CENi tehtud tööle. Liikmesriigid saavad täiendavalt esitada ka arvnäitajaid näiteks kogu hoone üldise energiatarbimise või kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta.
- (42) Käesolev direktiiv ei tohiks takistada liikmesriike kehtestamast rangemaid energiatõhususe nõudeid hoonete ja ehitusdetailide kohta, kui sellised nõuded ei ole vastuolus liidu õigusega. Kooskõlas direktiivide 2010/31/EL ja 2012/27/EL eesmärkidega võivad sellised nõuded teatavatel juhtudel, kui nende näol ei ole tegemist põhjendamatu turutõkkega, piirata muude kohaldatavate ühtlustamist käsitlevate liidu õigusaktide kohaste toodete paigaldamist või kasutamist.

¹ Komisjoni 29. juuli 2016. aasta soovitus (EL) 2016/1318 suuniste kohta liginullenergiahoonete ja parimate tavade edendamiseks, et 2020. aastaks oleksid kõik uued hooned liginullenergiahooned (ELT L 208, 2.8.2016, lk 46).

- (43) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, nimelt vähendada energia hulka, mida vajatakse hoonete tüüpilise kasutusega seotud energiatarbe rahuldamiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda ühiste eesmärkide, arusaamade ja ühise poliitilise tahtega saavutatava sidususe tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (44) Käesolevas direktiivis austatakse täielikult liikmesriikide eripära ja erinevusi ning nende pädevust vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 194 lõikele 2. Lisaks sellele on käesoleva direktiivi eesmärk võimaldada parimate tavade vahetamist, et hõlbustada liidus üleminekut suure energiatõhususega hoonefondile.
- (45) Liikmesriigid kohustuvad vastavalt selgitavaid dokumente käsitlevale liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile¹ lisama põhjendatud juhtudel oma ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost asjaomase direktiivi osade ja ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (46) Direktiive 2010/31/EL ja 2012/27/EL tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

¹ ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

Artikkel 1
Direktiivi 2010/31/EL muutmine

Direktiivi 2010/31/EL muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3) „hoone tehnosüsteem“ – tehnilised seadmed, mida kasutatakse hoone või hoone osa kütmiseks, jahutamiseks, ventileerimiseks, tarbevee soojendamiseks, sisseehitatud valgustuse jaoks, automatiseerimiseks ja juhtimiseks ning kohapeal elektri tootmiseks, või selliste süsteemide kogum, sealhulgas taastuvatest energiaallikatest pärit energiat kasutavad süsteemid;“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„3a) „hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem“ – süsteem, mis hõlmab kõiki tooteid, tarkvara ja inseneriteenuseid, mis võivad toetada hoone tehnosüsteemide energiatõhusat, säästlikku ja ohutut toimimist, kasutades automaatset juhtimist ja lihtsustades nimetatud hoone tehnosüsteemide manuaalset juhtimist;“;

c) lisatakse järgmised punktid:

„15a) „küttesüsteem“ – komponentide kombinatsioon, mida on tarvis siseruumide õhu töötlemiseks, et temperatuuri tõsta;

15b) „soojusgeneraator“ – see osa küttesüsteemist, milles toodetakse kasulikku soojust ühel või mitmel järgmisel viisil:

a) kütuse põletamine, näiteks katlas;

b) Joule'i efekt ehk elekterküttekeha läbiva elektrivoolu soojuslik toime;

c) soojuse sidumine ümbritsevast õhust, ventilatsioonisüsteemist väljuvast õhust või veest või maasoojusallikast soojuspumba abil;

15c) „energiatõhususe leping“ – energiatõhususe leping, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 27*;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).“;

d) lisatakse järgmine punkt:

„20) „üliväike eraldatud võrk“ – võrk, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/72/EÜ artikli 2 punktis 27*.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/72/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (ELT L 211, 14.8.2009, lk 55).“

2) lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 2a

Pikaajaline renoveerimisstrateegia

1. Iga liikmesriik koostab pikaajalise renoveerimisstrateegia nii avaliku kui ka erasektori elu- ja mitteeluhoonete renoveerimise toetamiseks kogu riigis, et saavutada 2050. aastaks suure energiatõhususega ja vähese CO₂-heitega hoonefond, hõlbustades olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberehitamist liginullenergiahooneteks. Iga pikaajaline renoveerimisstrateegia esitatakse kooskõlas kohaldatavate kavandamis- ja aruandluskohustustega ja see hõlmab järgmist:
 - a) ülevaade kogu riigi hoonefondist; ülevaade põhineb asjakohasel juhul statistilisel valimil ning renoveeritud hoonete eeldataval osakaalul aastaks 2020;

- b) hoonetüübi ja kliimatsooni suhtes asjakohaste kulutasuvate lahenduste kindlakstegemine seoses renoveerimisega, võttes vajaduse korral arvesse asjakohaseid võimalikke otsustavaid hetki hoone olelusingis;
- c) poliitika ja meetmed, millega edendatakse hoonete kulutasuvat täielikku renoveerimist, sealhulgas järkjärgulist täielikku renoveerimist, ning toetatakse sihipäraseid kulutasuvaid meetmeid ja renoveerimistöid, näiteks hoonete renoveerimispasside vabatahtliku süsteemi kasutuselevõttuga;
- d) ülevaade poliitikast ja meetmetest, mis on suunatud riigi hoonefondi halvimate tõhususnäitajatega segmentidele, huvide lahknemise olukordadele ja turutõrgetele, ning ülevaade energiaostuvõimetuse leevendamisele kaasa aitavatest asjakohastest riiklikest meetmetest;
- e) poliitika ja meetmed, mis on suunatud kõigile üldkasutatavatele hoonetele;
- f) ülevaade riiklikest algatustest, mille eesmärk on edendada arukaid tehnoloogiaid ning omavahel hästi ühendatud hooneid ja kogukondi, samuti oskusi ja haridust ehitussektoris ja energiatõhususe sektoris ning
- g) eeldatava energiasäästu ja laiema kasu, näiteks tervise, ohutuse ja õhukvaliteediga seotud kasu tõendus põhine hinnang.

2. Iga liikmesriik koostab oma pikaajalise renoveerimisstrateegia raames meetmete ja riigi tasandil kindlaksmääratud mõõdetavate edusammude näitajatega tegevuskava, pidades silmas pikaajalist, aastaks 2050 seatud eesmärki vähendada liidus kasvuhoonegaaside heitkoguseid 80–95 % võrreldes 1990. aastaga, tagada suure energiatõhususe ja vähese CO₂-heittega riiklik hoonefond ning hõlbustada olemasolevate hoonete kulutasuvat ümberehitamist liginullenergiahooneteks. Tegevuskava hõlmab soovituslikke vahe-eesmärke aastateks 2030, 2040 ja 2050 ning täpsustab, kuidas need aitavad saavutada liidu energiatõhususe eesmärke vastavalt direktiivile 2012/27/EL.
3. Selleks et toetada investeeringute tegemist renoveerimisse, mida on vaja lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks, hõlbustavad liikmesriigid juurdepääsu asjakohastele mehhanismidele, mis on mõeldud
 - a) projektide koondamiseks, sh investeerimisrühmade või -platvormide ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konsortsiumide abil, et võimaldada investorite juurdepääsu ning samuti pakettlahenduste pakkumist potentsiaalsetele klientidele;
 - b) energiatõhususega seotud tegevuse arvatavate riskide vähendamiseks investorite ja erasektori jaoks;
 - c) avaliku sektori raha kasutamiseks erasektori investeeringute suurendamise või konkreetsete turutõrgete kõrvaldamise nimel;

- d) investeringute suunamiseks energiatõhusate üldkasutatavate hoonete fondi kooskõlas Eurostati juhistega ning
 - e) kättesaadavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite loomiseks, näiteks tarbijatele mõeldud kontaktpunktid ja energiaalase nõustamise teenused, mille abil saab teavet energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimiste ja rahastamisvahendite kohta.
4. Komisjon kogub ja levitab vähemalt avaliku sektori asutustele parimaid tavasid energiatõhususe nimel renoveerimise edukate avaliku ja erasektori rahastamiskavade kohta ning teavet väikesemahuliste energiatõhususe nimel tehtavate renoveerimisprojektide koondamise kavade kohta. Komisjon teeb kindlaks tarbija seisukohast parimad tavad renoveerimist soodustavate finantsstiimulite kohta, võttes arvesse kulutõhususe erinevusi liikmesriikide vahel, ning levitab neid tavasid.
5. Oma pikaajalise renoveerimisstrateegia väljatöötamise toetamiseks korraldab iga liikmesriik enne pikaajalise renoveerimisstrateegia komisjonile esitamist selleteemalise avaliku konsultatsiooni. Iga liikmesriik avaldab oma avaliku konsultatsiooni tulemuste kokkuvõtte oma pikaajalise renoveerimisstrateegia lisana.

Iga liikmesriik määrab kindlaks pikaajalise renoveerimisstrateegia rakendamise jooksul kaasaval viisil konsulteerimise korra.

6. Iga liikmesriik lisab pikaajalise renoveerimisstrateegia lisana oma pikaajalise renoveerimisstrateegia rakendamise üksikasjad, sealhulgas kavandatud poliitika ja meetmete kohta.
7. Iga liikmesriik võib kasutada oma pikaajalisi renoveerimisstrateegiaid selleks, et tegeleda tuleohutuse ning tugeva seismilisuse seotud riskidega, mis mõjutavad energiatõhusat renoveerimist ja hoonete eluiga.“

3) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Uued hooned

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada uute hoonete vastavus artikli 4 kohaselt sätestatud energiatõhususe miinimumnõuetele.
2. Liikmesriigid tagavad, et enne uute hoonete ehitamise algust võetakse olemasolu korral arvesse alternatiivsete suure tõhususega süsteemide tehnilist, keskkonnaalast ja majanduslikku teostatavust.“

4) Artikli 7 viies lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid soodustavad oluliselt rekonstrueeritavate hoonete puhul kasutama alternatiivseid suure tõhususega süsteeme, kui see on tehniliselt, funktsionaalselt ja majanduslikult teostatav, ning võtma arvesse siseruumide tervislikke kliimatingimusi ning tuleohutust ja tugeva seismilisusega seotud riske.“

5) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 8*

Hoone tehnosüsteemid, elektritransport ja nutivalmiduse näitaja

1. Hoone tehnosüsteemide energiatarbimise optimeerimiseks määravad liikmesriigid kindlaks olemasolevatesse hoonetesse paigaldatavate tehnosüsteemide üldise energiatõhususe, nõuetekohase paigaldamise ja asjakohaste mõõtmete, korrigeerimise ja kontrolli süsteeminõuded. Liikmesriigid võivad kõnealuseid süsteeminõudeid kohaldada ka uutele hoonetele.

Süsteeminõuded määratakse kindlaks hoonete ja hoone osade uute tehnosüsteemide jaoks, samuti tehnosüsteemide asendamise ja ajakohastamise jaoks ning neid kohaldatakse tehnilise, funktsionaalse ja majandusliku teostatavuse piires.

Liikmesriigid näevad ette, et kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav, oleksid uued hooned varustatud isereguleerivate seadmetega, mis reguleerivad temperatuuri taset igas ruumis eraldi või, kui see on vajalik, hoone osa kindlaksmääratud köetaval alal. Olemasolevates hoonetes nõutakse niisuguste isereguleerivate seadmete paigaldamist soojusgeneraatorite asendamisel, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.

2. Rohkem kui kümne parkimiskohaga uute mitteeluhoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate mitteeluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et paigaldatakse vähemalt üks laadimispunkt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/94/EL* tähenduses ja juhtmetaristu, st torud elektrijuhtmete jaoks, vähemalt iga viie parklakoha kohta, et võimaldada hiljem paigaldada elektrisõidukite jaoks laadimispunktid, kui
 - a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut või
 - b) parkla asub hoone kõrval ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või parkla elektritaristut.

Komisjon annab 1. jaanuariks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru, mil määral võimaldab liidu ehituspoliitika elektritranspordi edendamisele kaasa aidata, ja teeb asjakohasel juhul ettepaneku sellega seoses meetmete võtmiseks.

3. Liikmesriigid kehtestavad 1. jaanuariks 2025 nõuded minimaalse arvu laadimispunktide paigaldamise kohta kõikidesse mitteeluhoonetesse, millel on rohkem kui 20 parkimiskohta.
4. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kehtestada või kohaldada lõigetes 2 ja 3 osutatud nõudeid hoonete suhtes, mille omanik ja kasutaja on komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ** lisa I jaotises esitatud määratluse kohane väike või keskmise suurusega ettevõtja.
5. Rohkem kui kümne parkimiskohaga uute eluhoonete ja oluliselt rekonstrueeritavate eluhoonete puhul tagavad liikmesriigid, et paigaldatakse juhtmetaristu, st torud elektrijuhtmete jaoks, iga parklakoha kohta, et võimaldada hiljem paigaldada elektrisõidukite jaoks laadimispunktid, kui
 - a) parkla asub hoone sees ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või hoone elektritaristut või

- b) parkla asub hoone kõrval ning, olulise rekonstrueerimise korral, kui rekonstrueerimine hõlmab ka parklat või parkla elektritaristut.
6. Liikmesriigid võivad otsustada mitte kohaldada lõikeid 2, 3 ja 5 teatavat liiki hoonete suhtes, kui
- a) lõigete 2 ja 5 puhul on ehitusloa taotlused või sellega samaväärsed taotlused esitatud hiljemalt ... [32 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäeva (kuupäev alalütlevas käändes)];
 - b) nõutav juhtmetaristu sõltuks üliväikesest eraldatud võrgust või hoone asub äärepoolseimas piirkonnas ELi toimimise lepingu artikli 349 tähenduses, kui see tooks kaasa tõsiseid kohaliku energiasüsteemi toimimist takistavaid probleeme ning ohustaks kohaliku võrgu stabiilsust;
 - c) laadimispunktide ja juhtmetaristu maksumus ületab 7 % hoone olulise rekonstrueerimise üldmaksumusest;
 - d) üldkasutatava hoone puhul kehtivad juba võrreldavad nõuded kooskõlas direktiivi 2014/94/EL ülevõtmise meetmetega.

7. Liikmesriigid näevad ette meetmed, et lihtsustada laadimispunktide kasutuselevõttu uutes ja olemasolevates elu- ja mitteeluhoonetes ning kaotada võimalikud õiguslikud takistused, muu hulgas seoses loa- ja heakskiitmismenetlustega, ilma et see piiraks liikmesriikide asjaõigust ja tüürilepinguid käsitlevat õigust.
8. Liikmesriigid kaaluvad vajadust hooneid, pehmet ja rohelist liikuvust ning linnaplaneerimist käsitleva sidusa poliitika järele.
9. Liikmesriigid tagavad, et hoone tehnosüsteemi paigaldamisel, asendamisel või uuendamisel hinnatakse muudetud osa üldist energiatõhusust ja asjakohasel juhul muudetud süsteemi kui terviku üldist energiatõhusust. Tulemused dokumenteeritakse ja edastatakse hoone omanikule, et need oleksid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt sätestatud miinimumnõuetele vastavuse tõendamiseks ja energiamärgise andmiseks kättesaadavad ja neid saaks selleks kasutada. Ilma et see piiraks artikli 12 kohaldamist, otsustavad liikmesriigid, kas nõuda uue energiatõhususe sertifikaadi väljaandmist.
10. Komisjon võtab 31. detsembriks 2019 kooskõlas artikliga 23 vastu delegeeritud õigusakti, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava. Hindamisel võetakse aluseks hoone või selle osa võime kohandada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele ning parandada oma energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid.

Kooskõlas Ia lisaga on hoonete nutivalmiduse hindamise vabatahtliku ühtse liidu kava eesmärk järgmine:

- a) määratleda nutivalmiduse näitaja ning
- b) kehtestada metoodika selle arvutamiseks.

11. Olles eelnevalt konsulteerinud asjaomaste sidusrühmadega, võtab komisjon 31. detsembriks 2019 vastu rakendusakti, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 10 osutatud kava tõhusa rakendamise tehnilised üksikasjad, sealhulgas mittesiduva riigisisese katsetapi ajakava, ning selgitatakse, et kava on täienduseks artiklis 11 osutatud energiamärgistele.

Kõnealune rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 26 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2014. aasta direktiiv 2014/94/EL alternatiivkütuste taristu kasutuselevõtu kohta (ELT L 307, 28.10.2014, lk 1).

** Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).“

6) Artikli 10 lõige 6 asendatakse järgmisega:

- „6. Liikmesriigid seovad renoveerimise teel hoonete energiatõhususe suurendamiseks ette nähtud finantsmeetmed kavandatud või saavutatud energiasäästuga, nagu on kindlaks määratud ühes või mitmes järgmistest kriteeriumidest:
- a) renoveerimiseks kasutatud seadmete või materjali energiatõhusus. Sellisel juhul peavad renoveerimiseks kasutatud seadmed või materjal olema paigaldatud paigaldaja poolt, kellel on asjakohane sertifitseerimis- või kvalifikatsioonitase;
 - b) hoonete energiasäästu arvutamisel kasutatavad standardväärtused;
 - c) sellise renoveerimisega saavutatud parendused, võrreldes omavahel enne ja pärast renoveerimist antud energiamärgiseid;
 - d) energiaauditi tulemused;
 - e) mõne muu asjakohase läbipaistva ja proportsionaalse meetodi tulemused, mis näitavad energiatõhususe suurenemist.
- 6a. Energiamärgiste andmebaasid võimaldavad koguda andmeid asjaomaste hoonete arvutusliku või mõõdetud energiatarbimise kohta, hõlmates vähemalt neid üldkasutatavaid hooneid, millele artikli 12 kohaselt on antud artiklis 13 osutatud energiamärgis.

6b. Vähemalt anonüümitud koondandmed, mis vastavad liidu ja riiklikele andmekaitseäritele, tehakse nõudmisel kättesaadavaks statistilise analüüsi ja teadusuuringute eesmärgil, ning hoone omanikule.“

7) Artiklid 14 ja 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 14

Küttesüsteemide ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada hoones ruumide kütmiseks või kombineeritud kütmiseks ja ventileerimiseks ette nähtud üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega küttesüsteemide, nagu soojusgeneraatori, kontrollisüsteemi ja tsirkulatsioonipumba (-pumpade) juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Selline ülevaatus hõlmab hoone küttevajadusest lähtuvat soojusgeneraatori tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab vajaduse korral arvesse küttesüsteemi või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida.

Kui küttesüsteemi või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi ei ole muudetud või hoone küttevajadus ei ole pärast käesoleva lõike kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et soojusgeneraatori võimsuse hindamist ei pea kordama.

2. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega, või hoone tehnosüsteemid, mida käitab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu energiatõhususe jälgimise meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.
3. Alternatiivina lõikele 1 ja tingimusel, et üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu soojusgeneraatorite asendamise, küttesüsteemide või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemide muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide tõhusust ja sobivat suurust.

Enne kui iga liikmesriik kohaldab käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivseid meetmeid, esitab ta komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust.

Aruanne esitatakse kooskõlas kohaldatavate kavandamis- ja aruandluskohustustega.

4. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitte-eluhooned, mille küttesüsteemi või kombineeritud kütte- ja ventilatsioonisüsteemi efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW, oleksid aastaks 2025 varustatud automatiseerimis- ja juhtimissüsteemiga, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.

Hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem suudab

- a) energiatarbimist pidevalt jälgida, registreerida ja analüüsida ning võimaldab seda kohandada;
- b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest ning
- c) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitstud eri liiki tehnilisi lahendusi ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatelt pärit hoone tehnosüsteemidega.

5. Liikmesriigid võivad kehtestada nõuded tagamaks, et eluhooned on varustatud
 - a) pideva elektroonilise jälgimise lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid, kui see on oluliselt vähenenud ja kui mõni süsteem vajab hooldust, ning
 - b) tõhusa juhtimislahendusega, millega tagatakse energia optimaalne tootmine, jaotamine, salvestamine ja kasutamine.
6. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses lõikega 4 või 5.

Artikkel 15

Kliimaseadmete ülevaatus

1. Liikmesriigid sätestavad vajalikud meetmed, et kehtestada üle 70 kW efektiivse nimivõimsusega kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide juurdepääsetavate osade korrapärane ülevaatus. Selline ülevaatus hõlmab hoone jahutusvajadusest lähtuvat kliimaseadme tõhususe ja võimsuse hindamist ning võtab vajaduse korral arvesse kliimaseadme või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemi võimekust oma tõhusust tüüpilistes või keskmistes kasutustingimustes optimeerida.

Kui kliimaseadet või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemi ei ole muudetud ja hoone jahutusvajadus ei ole pärast käesoleva lõike kohast ülevaatus muutunud, võivad liikmesriigid otsustada, et kliimaseadme võimsuse hindamist ei pea kordama.

Liikmesriigid, kes säilitavad artikli 1 lõike 3 kohaselt karmimad nõuded, vabastatakse kohustusest komisjoni nendest teavitada.

2. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hoone tehnosüsteemid, mis on sõnaselgelt hõlmatud kokkulepitud energiatõhususe kriteeriumiga või lepinguliste tingimustega, milles on täpsustatud energiatõhususe parandamise kokkulepitud tase, näiteks energiatõhususe lepingutega või hoone tehnosüsteemid, mida käitab kommunaal- või võrguettevõtja ning mille suhtes kohaldatakse seetõttu tõhususe jälgimise meetmeid süsteemi poolel, kui sellise lahenduse üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohaste meetmete võtmisest tuleneva mõjuga.

3. Alternatiivina lõikele 1 ja tingimusel, et üldine mõju on samaväärne lõike 1 kohase mõjuga, võivad liikmesriigid otsustada võtta meetmeid tagamaks, et kasutajatele antakse nõu kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide asendamise, kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide muude muudatuste ja alternatiivsete lahenduste kohta, et hinnata kõnealuste süsteemide tõhusust ja sobivat suurust.

Enne käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud alternatiivsete meetmete kohaldamist esitab iga liikmesriik komisjonile aruande, milles tõendatakse kõnealuste meetmete ning lõikes 1 osutatud meetmete samaväärsust.

Aruanne esitatakse kooskõlas kohaldatavate kavandamis- ja aruandluskohustustega.

4. Liikmesriigid kehtestavad nõuded tagamaks, et mitte-eluhooned, mille kliimaseadmete või kombineeritud kliima- ja ventilatsioonisüsteemide efektiivne nimivõimsus on üle 290 kW, oleksid aastaks 2025 varustatud automatiseerimis- ja juhtimissüsteemiga, kui see on tehniliselt ja majanduslikult teostatav.

Hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteem suudab

- a) energiatarbimist pidevalt jälgida, registreerida ja analüüsida ning võimaldab seda kohandada;
- b) hoone energiatõhusust võrdlevalt analüüsida, tuvastada hoone tehnosüsteemide tõhususe vähenemist ja teavitada hoone eest vastutavat isikut või hoone tehnosüsteemide haldajat energiatõhususe suurendamise võimalustest ning
- c) võimaldada andmevahetust süsteemiga ühendatud hoone tehnosüsteemide ja muude hoones asuvate seadmetega ning koostalitlust omandiõigusega kaitstud eri liiki tehnilisi lahendusi ja eri seadmeid hõlmavate ning eri tootjatelt pärit hoone tehnosüsteemidega.

5. Liikmesriigid võivad kehtestada nõuded tagamaks, et eluhooned on varustatud

- a) pideva elektroonilise jälgimise lahendusega, mis mõõdab süsteemide tõhusust ja teavitab hoone omanikke või haldajaid, kui see on oluliselt vähenenud ja kui mõni süsteem vajab hooldust, ning
- b) tõhusa juhtimislahendusega, millega tagatakse energia optimaalne tootmine, jaotamine, salvestamine ja kasutamine.

6. Lõikes 1 sätestatud nõuete täitmisest on vabastatud hooned, mis on vastavuses lõikega 4 või 5.“

8) Artikkel 19 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 19

Läbivaatamine

Komisjon, keda abistab artikli 26 alusel loodud komitee, vaatab käesoleva direktiivi läbi hiljemalt 1. jaanuariks 2026, võttes seejuures arvesse direktiivi kohaldamise käigus saadud kogemusi ja tehtud edusamme, ning teeb vajaduse korral ettepanekuid.

Läbivaatamise osana analüüsib komisjon, kuidas liikmesriigid saaksid kohaldada liidu ehitus- ja energiatõhususe poliitikas piirkondlikku ja naabruskondlikku integreeritud käsitust, tagades kõikide hoonete vastavuse energiatõhususe miinimumnõuetele, näiteks üldiste renoveerimiskavadega, mida kohaldatakse üksikhoone asemel ruumilises kontekstis mitme hoone suhtes.

Komisjon hindab eelkõige seda, kas artikli 11 kohaseid energiamärgiseid on vaja täiendavalt parandada.“

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 19a

Teostatavusuuring

Komisjon korraldab enne 2020. aastat teostatavusuuringu, täpsustades võimalusi ja ajakava eraldiseisvate ventilatsioonisüsteemide ülevaatuse kehtestamiseks ja hoonete vabatahtliku energiamärgiseid täiendava renoveerimispassi kasutuselevõtuks, et esitada konkreetse hoone pikaajaline järkjärgulise renoveerimise kava, mis on koostatud kvaliteedikriteeriumide alusel ja pärast energiaauditi tegemist ning milles on esitatud asjakohased meetmed ja renoveerimistööd, mis võiksid energiatõhusust parandada.“

10) Artikli 20 lõike 2 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„2. Eelkõige annavad liikmesriigid hoonete omanikele ja üürnikele teavet energiamärgiste, sealhulgas nende otstarbe ja eesmärkide kohta, kulutasuvate meetmete kohta ning vajaduse korral ka hoone energiatõhususe suurendamise rahastamisvahendite kohta ja fossiilkütustel töötavate katelde säästlikumate alternatiividega asendamise kohta. Liikmesriigid esitavad teabe ligipääsetavate ja läbipaistvate nõustamisvahendite kaudu, nagu renoveerimisalane nõustamine ja ühtsed kontaktpunktid tarbijate jaoks.“

11) Artikkel 23 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 23

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites 5, 8 ja 22 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 5, 8 ja 22 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite 5, 8 ja 22 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

12) Artiklid 24 ja 25 jäetakse välja.

13) Artikkel 26 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 26

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
 3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.”
- 14) Lisasid muudetakse vastavalt käesoleva direktiivi lisale.

Artikkel 2

Direktiivi 2012/27/EL muutmine

Direktiivi 2012/27/EL artikkel 4 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 4

Hoonete renoveerimine

Liikmesriikide pikaajalised strateegiad investeringute tegemiseks nii avaliku kui ka erasektori elamu- ja ärihoonete renoveerimiseks avaldatakse esimest korda 30. aprilliks 2014, misjärel strateegiaid ajakohastatakse iga kolme aasta tagant ning need esitatakse komisjonile riiklike energiatõhususe tegevuskavade osana.“

Artikkel 3
Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt ... [20 kuud pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumise kuupäeva].
Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et direktiivi 2010/31/EL või direktiivi 2012/27/EL üle võtvates kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käsitatakse viidetena kõnealustele direktiividele, nii nagu neid on muudetud käesoleva direktiiviga. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastu võetud põhiliste õigusnormide teksti.

Artikkel 4
Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 5
Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

LISA

Direktiivi 2010/31/EL lisasid muudetakse järgmiselt.

1. I lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Hoone energiatõhusus määratakse kindlaks arvutusliku või tegeliku energiakasutuse alusel ning see kajastab ruumide kütmise ja jahutamise, tarbevee soojendamise, ventileerimise, sisseehitatud valgustuse ja hoone muude tehnosüsteemidega seotud tüüpilist energiatarbimist.

Hoone energiatõhusust mõõdetakse primaarenergia kasutust väljendava arvilise näitaja abil ühikutes kWh/(m² aastas) energiatõhususe sertifitseerimise ja energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse kontrollimise eesmärgil. Hoone energiatõhususe kindlakstegemiseks kasutatavad meetodid peavad olema läbipaistvad ja uuendustele avatud.

Liikmesriigid kirjeldavad oma riigisisest arvutusmeetodit lähtuvalt volituse M/480 alusel Euroopa Standardikomitees (CEN) välja töötatud üldiste standardite, nimelt ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 ja 52018-1 riiklikest lisadest. Käesolev säte ei tähenda kõnealuste standardite õiguslikku kodifitseerimist.“;

b) punkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. Arvutatakse ruumide kütmise ja jahutamise, tarbevee soojendamise, ventileerimise, valgustuse ja hoone muude tehnosüsteemidega seotud energiavajadus, et optimeerida liikmesriikide poolt riigi või piirkondlikul tasandil kindlaks määratud tervise, siseõhu kvaliteedi ja mugavuse taset.

Primaarenergia vajaduse arvutamisel lähtutakse iga energiakandja primaarenergia- või kaaluteguritest, mis võivad põhineda riiklikul, piirkondlikul või kohalikul aasta, ning võimaluse korral ka hooaja või kuu kaalutud keskmisel või konkreetse piirkonna süsteemi kohta kättesaadavaks tehtud täpsematel andmetel.

Primaarenergia- või kaalutegurid määravad kindlaks liikmesriigid. Energiatõhususe arvutamisel neid tegureid kohaldades tagavad liikmesriigid, et püütakse saavutada hoone välispiirde optimaalne energiatõhusus.

Primaarenergiategurite arvutamisel hoone energiatõhususe arvutamise eesmärgil võivad liikmesriigid võtta arvesse taastuvatest allikatest pärit energiat, mis on tarnitud energiakandja kaudu, ja taastuvatest allikatest pärit energiat, mis on toodetud ja mida kasutatakse kohapeal, kui seda tehakse mittediskrimineerival viisil.“;

c) lisatakse järgmine punkt:

„2a. Hoone energiatõhususe märkimiseks võivad liikmesriigid kindlaks määrata täiendavad arvulised näitajad energia kogukasutuse, taastumatu ja taastuva primaarenergia kasutuse kohta, samuti kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta väljendatuna CO₂-ekvivalentkilogrammides m² kohta aastas).“;

d) punkti 4 sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„4. Võetakse arvesse järgmiste tegurite positiivset mõju:“.

2. Lisatakse järgmine lisa:

„IA LISA

HOONETE NUTIVALMIDUSE HINDAMISE ÜHINE ÜLDRAAMISTIK

1. Komisjon määratleb nutivalmiduse näitaja ja kehtestab meetodika selle arvutamiseks, et hinnata hoone või selle osa võimet kohandada oma toimimist vastavalt kasutaja ja võrgu vajadustele ning parandada oma energiatõhusust ja üldisi tõhususnäitajaid.

Nutivalmiduse näitaja hõlmab tõhustatud energiasäästu, võrdlusanalüüsi ja paindlikkust iseloomustavaid tegureid ning tõhustatud funktsionaalsust ja suutlikkust, mis tulenevad omavahel paremini ühendatud ja arukatest seadmetest.

Metoodikas võetakse arvesse selliseid tegureid nagu arukad arvestid, hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemid, isereguleerivad seadmed toatemperatuuri reguleerimiseks, sisseehitatud kodumasinad, elektrisõidukite laadimispunktid, energia salvestamine ja üksikasjalikud funktsionaalsusnäitajad ning kõnealuste tegurite koostalitlusvõime, samuti siseruumide kliimatingimuste, energiatõhususe, tulemusnäitajate ja võimaldatud paindlikkuse paranemine.

2. Metoodika põhineb hoone ja selle tehnosüsteemidega seotud kolmel kesksel funktsionaalsusnäitajal:
 - a) võime säilitada hoone energiatõhusus ja toimivus energia tarbimise kohandamise abil, näiteks taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise abil;
 - b) võime kohandada oma toimimisviisi vastavalt kasutaja vajadustele, pöörates nõuetekohast tähelepanu kasutajasõbralikkusele, siseruumide tervislike kliimatingimuste säilitamisele ja võimele anda aru energia tarbimisest ning
 - c) hoone elektrienergia kogunõudluse paindlikkus, sh selle võime võimaldada aktiivset ja passiivset ning otsest ja kaudset osalemist tarbimiskajas, seoses võrguga, näiteks paindlikkuse ja koormuse nihutamise võimekuse abil.

3. Veel võib metoodika võtta arvesse
 - a) süsteemide koostalitlusvõimet (arukad arvestid, hoone automatiseerimis- ja juhtimissüsteemid, sisseehitatud kodumasinad, isereguleerivad seadmed toatemperatuuri reguleerimiseks ning siseõhu kvaliteedi andurid ja ventilatsioon) ning

- b) olemasolevate sidevõrkude soodsat mõju, eriti sellise kiiret ühendust toetava hoonesisese füüsilise taristu nagu vabatahtlike lairibavalmiduse märgiste ning korterelamute juurdepääsupunktide olemasolu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/61/EL* artiklile 8.
4. Metoodika ei avalda negatiivset mõju kehtivatele riiklikele energiatõhususe sertifitseerimiskavadele ning see põhineb riikliku tasandi seonduvatel algatustel, võttes kooskõlas asjakohaste andmekaitset ja eraelu puutumatus käsitlevate liidu õigusaktidega ning küberjulgeoleku parima võimaliku tehnoloogiaga arvesse kasutaja omandiõiguse, andmekaitse, eraelu puutumatus ja turvalisuse põhimõtteid.
5. Metoodikas kehtestatakse nutivalmiduse näitaja parameetri kõige sobivam kuju ning metoodika peab olema lihtne, läbipaistev ning tarbijatele, omanikele, investoritele ja tarbimiskaja turu osalistele kergesti mõistetav.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/61/EL kiire elektroonilise side võrkude kasutuselevõtukulude vähendamise meetmete kohta (ELT L 155, 23.5.2014, lk 1).“;

3. II lisa muudetakse järgmiselt:

a) punkti 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Pädevad asutused või asutused, kellele pädevad asutused on delegeerinud vastutuse sõltumatu kontrollisüsteemi rakendamise eest, koostavad kõikide igal aastal antavate energiamärgiste seast juhusliku valimi ja kontrollivad neid märgiseid. Valim peab olema nõuetekohasust käsitlevate statistiliselt oluliste tulemuste saamiseks piisavalt suur.“;

b) lisatakse järgmine punkt:

„3. Andmebaasi lisatava teabe puhul saab pädev asutus teha seire ja kontrolli eesmärgil kindlaks asjaomase teabe lisaja.“
